

НОВИ

ПРЕЗИДЕНТ

1962

НОВІ ПОЕЗІЇ

1 9 6 2

Ч. 4

В·во Нью·Йоркської Групи

Нью·Йорк

1 9 6 2

NEW POETRY

1962

№ 4

*An Annual Ukrainian — Language
„Publication of „The NEW YORK GROUP”*

Обкладинка роботи ЮРІЯ СОЛОВІЯ
Всі права застережені

Річник „НОВІ ПОЕЗІЇ”
Редакція Колегія
Адреса:
The New York Group
2329 Hudson Terrace E 11, Fort Lee, N.J.
U.S.A.

Printed by Orel, 363 Grove St., Perth Amboy.

З МІСТ:

Емма Андієвська	5
Юрій Тарнавський	11
Богдан Бойчук	17
Женя Васильківська	23
Богдан Рубчак	29
Віра Вовк	35
Патриція Килина	37
Вадим Лесич	43
Василь Барка	46
Вісенте Александре	52
Юліян Пшибос	60
Жак Превер	63
Ів Бонфуа	64
Жорже Ліма	65
Мануель Бандейра	68
Артур де Азеведо	69
Гарт Крейн	71
Ділан Томас	74
Про авторів	76

Емма Андієвська

ЛІГУРІЙСЬКЕ ПОБЕРЕЖЖЯ

Горé згорнено — і на вузол.
Нема дороги для тих, що низом.
Покійника горою везуть.
Ще поворот, ще карнізом,
Море внизу.

Море внизу — низане, низове,
Покійника на ім'я назива:
Обізвись, о без вісти пропавший!
Море не ївши, море не пивши.
Де ти, душа?
Де ти, бувши?

Покійника горою везуть.
Ще поворот — і ніколи назад.
О тільки б знати, о тільки б знатъ...
Море.

ПРИСМЕРК

Присмерк перснем пристань випріскує,
Стогнуть долини під вогкою праскою.
Камінь на шию — і в тишу ряска,
Тільки рясніють від риби риски.
Крик, як кадило — копиця сонна.
Коней купають, свічки з копита.
В свічку, як в сіно лягають спати.
В слух парусинний проходять катер:
„Хай завтра, хай потім, другим потопом”.
Присмерк на воду наводить призму.
Кожне кружало міняє розмір,
Кожне кружало — вшир, і в розмах.
На шию камінь, хай завтра розум.
Присмерк.

ДЕЩО ПРО КРИЛА

Довго стигло, довго вкладалось,
А потім блискавкою далось, —
Й дедалі далі крила Дедала,
Долю з долу не видно здаля.
Від крил не покаєшся, замучать власника,
Хоч як не засовуй їх у піджак.
Крила Каїна лежать на узлісся.
Крила Авеля полоще град.
Крилом курчати стріпоче лихо,
Щоб потім накрити стемфальським крилом,
Бож навіть обрубок крил з-під лахів
Просвітить крицю і пролама.
Не викрешеш крил назад у недійсне,
Назад не загониш в м'ясо, в кістки.
Кажуть: діється. Кажуть: вбивство.
Кажуть. А крила мечем навскоси.

З НІШІ НА СВІТ

Північю перебите прядиво —
Повною пригорщею душу придави.

На схєдах калоші світла залишенні
Калошами святих, що вернулись з ніші.
Добре святым — і вашим і нашим —
На землю легше дивитись з ніші.
Ходять по землі листоноші.
У листонош, як ложки, волосся.
Дехто вдяг, замість шапки, калюжу,
Дехто пів тіла кинув лежати.
Дехто, у кого на пальцях перетинки,
Місто небом перетина,
Щоб далі від діл, від вулиць вузьких
Вузькими вуличками женуть візники,
Женуть до порону, де во'рони з пари
Роблять знаки і зникають.
Північ минають, бо скрізь мана.

З пари візники й листоноші.

ОКОЛИЦІ

Габою губиться сузір'я.
Губою голубник порушили,
І пролилась у неозоре
З конячих більм сметана пряжена
І всіх зробила осоружними.
„В природі повелась дворушність”
Бреніла над словами навстіж
Від лоску випнята прозорість,
За пазухою грівши помсту.
Крізь вікна вистеляли повстю
Від вечора і до зорі.
Неонні трубки комарів,
Мов ковніри на ліхтарях,
Мов хто навмисне їх створив,
Щоб з вечора і до зорі,
Навівши на природу повню,
Аж тіні бракло. Сіті сохли
Від неба до землі, хоч ними дихай:
Нешастя, що від щастя глухло,
До ранку прогудівши вуха —
У кожного своя утіха:
Хто сушею щоночі душиться,
Хто океаном задихається.

Хто кається, тому прощається.
Чи не прощається ніколи?

З БІОГРАФІЇ ЛИСТКА

Зміна зманює шкірку з листка.
Листок в постолах, блимають літки.
Листок відтінює настрій квітки —
Нехай хоч тінь від листка шорсткіш!
У листка тоненька шия,
Все, що зшиють,
Теліпається на листку.
Ходить листок з сучка на сук,
Щоб павукові зсукати нитку
Й спустити, росиною, підваживши
кінець.

Листок — молодець,
Листок — пайлька,
Навшпиньки ступає,
Щоб не пошкодити переливи сусідів.

Листку не спиться,
Листку мариться,
Що він окарина,
Що він лисиця.

Листок у гості до краплі проситься:
„Дайте наперсток води напиться,
Я до вас від широго серця,
Дозвольте, не сердіться, сестро”.

Листок проситься, аж чути на покосаж,
Аж лиця на листку нема.
„Спокуса”, —
Зідхають сусіди, яких не трусить,
Яких не кидає ні в холод, ні в жар
Відблиск ножа.
Не спиться листку.

Юрій Тарнавський

ПОЕМА НА ШІСТЬ СТОРІНОК

I.

Я жду,
щоби впав сніг.
Тоді від його вероналю
засне твердим, як сургуч, сном все
місто,
й не пам'ятатиме ніхто
про підступну дволичність
майбутнього.

День теплим віддихом
потоне у м'яких подушках неба,
і мерехтітимуть голі скелі вечора
раціональним морозом зір.

Ю р і й Т а р н а в с ь к и й

ІІ.

Моя суте,
чому таким невловимим є твоє обличчя?
Коли я шукаю тебе,
то чи мовчанкою ти стараєшся
підкреслити свою присутність?

З кімнати у кімнату ти втікаєш,
та серед темряви мені не чути нічого,
тільки утоплену у плесах килимів
луну моїх пристрасних кроків.

Ю р і є Т а р к а в с ь к и й

III.

Вірші кіннат,
не із слів ваша поезія!
Часами, повернувши голову, крізь
двері кабінету
мені видно на синім пергамені стіни
різьблену каліграфію червоного крісла.

Епітети картин. Синтакса
розташування.

А вікна!

— Під захід сонця простір неба
втягає в себе темряву, як старе срібло.
Рожевим наповняється скло шиб і
бринить забую мелодією
— від віддиху, чи то від тиші.

Ю р і й Т а р ы а с ь к и й

IV.

Чотири дні, чотири ночі,
і знову три і три.

Я люблю оглядати фотографії,
бо їхні сині пелюстки
будять в мені солодке щастя смутку.
Мій Боже, скільки літ!
Яким тонким було мое лице...

У склі вікна, наче водяний знак,
бліда тінь ніздрів.
і осіда чоло на дно холодне фотографій.

Ю р і й Т а р н а в с ь к и й

V.

Віденський ресторан серед бузка,
печеня з оленя, на-дико,
циганська музика,
весна...

І вікна всі відкриті на цвінтар.
— Як спомин, чи як мрія.

Я люблю думати про смерть.
В ній є свій чар.
Вона, немов минуле, повна меланхолії.
Вона далека —
як весна!

Ю р і й Т а р н а в с ь к и й

VI.

Учора
не помер ніхто,
тому сьогодні не ховають,
хоч і неділя.
День минув.
Скоро піду спати.
Не спущу жалюзі,
нехай гойдається на стінах
червона пустка вулиці.

А завтра рано ранок
закриє мені очі білим простирадлом..

— Це, якщо впаде сніг.

А. Олєнська—Петришин

Рисунок 1962

О Соловій

Порід 1961

Богдан Бойчук

ЦИКЛ ТРАДИЦІЙНИЙ
(ЗАМІСТЬ ГОЛОСІННЯ)

*Ой прийди, Марусю, до столу —
Да пуста голос до двору,*

Весільна

та пусти голос, як хустину, подвір'ям —
та нехай споминів вітер краєчками зімна

та нехай скроплює тихими росами жалю,
хай твоїм голосом туга окутує шию:

бо твого милого тіло милує земля,
бо твого милого кров'ю дозріє весна.

ЗАКЛИНАННЯ

Чекай — аж Бог притулить голову
до сонної землі й зогріє ласкою
до жовтих квітів і рожевих вишень.

Налий тоді в полумисок води надій
і запаху рум'янку —
і вимий на світанку сонце
білим рукавом.

Чекай мене —
під тишею стрункої тіні,
яку поставить день від заходу
на сумерк;
чекай під ніжним шелестом думок;
під спомином любовних поглядів,
що гнулися під тягарем
несмілих вій;
під свіжими піснями уст,
що джерелом вливалися в твої уста:
чекай мене.

ЛИСТ

Дівчино,
по теплому від втоми мармурі
мандрівників
твій сміх
зеленим виноградом в'ється:

і почування їм ростуть з клітин,
які, мов вітер, хочуть задихатись
листками дотику,
де яблуневий цвіт
твоїх рамен.

То хай коралі уст прядуть
зелений виноград,
що між словами буде заплітати
розмай бажань
під стріхою безмовних днів
в зелені свята.

ДІВОЧИЙ СВІТ

Заплітали долю у вінки
веснянок
і мочили коси споминів
в рум'янок.

І запахли м'ятою слова
в бажання,
і росло барвінком' на устах
в кохання.

ПОЛЯГЛИМ

*Поігнувшись... сидіх
пространнє України
поді... хром, хростієм
.....зпросив.*

**Молитвою намочимо уста
(густим дощем
з господнього ребра
на очі на свідомість
на серця:
холодна темрява)**

**і глибиною сплямимо отця
й синів, дочок його найвні і невинні душі
яким „не будеш мати щастя!” нарости
між карим поглядом і синім небом:
бо чутимуть, як звечора в гаю
без голосу співають хлопці і дівчата,
які лягли під землю весняну;
(коли стягали тіло
від життя мов шати
і порохом
давилися громи
і дерли накусочки
вітер
і лізли ранами вночі**

Б о і д а н Б о й ч у к

розпалені повії
цілувати:
о відверни!)

від них цю чашу, щоб не знали —
чому колони молодих імен
ногами били об шляхи діряви
і тонули, вдихаючи бур'ян,
(в гроби розкидані
по всій землі

хрестами
клюватиме
сліпим могилам очі
і більма костей викине
заплямленим молитвою
нащадкам:
хай толочать)

щоб їх пекло полуднями в сліди,
і споғади їм виїдали серце,
і вирушали знов
— намочимо уста —
туди:

Женя Васильківська

ЗВЕРНЕННЯ

Пані стебла, що горить,
пані подвійного полум'я,
покажи нам твої самоцвіти,
сни твоїх мовчазних джерел.
Дай нам зігнуту молитву,
дикий шрам твого шепоту,
(душі й колеса здаються
на полі невічного шелесту).
Зав'яжи нам очі веселками,
нехай лагідніший образ
поверне до тихої матері,
де пісня і світло кружляють.
З твоїх хвилин, що кільчаться,
витчи нам рік заокруглений,
дай нам глибокій жнива,
овоч з найнижчих полів.
З твоїх лісів, що згоріли,
з нашого безумного жару,
з диму, що з чаші спливає, —
поведи нас на край глибини.
Дай нам ту тишу, що в хлібі,
дай нам народжене око,
гілку спокійного терну,
нитку з твоїх шат, що димлять.
Там де здригаються звірі,
там де тремтить світло в скелі,
там де зникається місяць,
твоє веретено мигтить.
Там де корони поблякли,
там де земля розходилася,
там де розцвітається тіло,
злучились вогонь і вода.

Ж е н я В а с и л ю к і в с ь к а

Сніг

часом кидає сіті у день,
де сон перецвів, на край
пекельних доріг, у тінь
закритих років.

Ніч

часом нас вириває із півдня
розвитої думки, на рівень
розмитого смутку, у зріле
обличчя падучих зірок.

Спів

часом прихилився до нас весною
в притуленим році, у день
що вітром не грозить, в розгромленім
слові розколотих свіч.

ІНШЕ МОРЕ

На вікнах чайки. Море снів залізних
проходить нашими хатами. Море жив,
море життя, що виростає з тіні
і реготом здирає маску й грим.

Суворе море, чолами підперте,
море могутнього серпа, що місяць смерти
загорне в палахтіння збіжжя і ввійде
у душі полем, гроном стиглих нив.

Не буде більше білих слів — піна покриє
найнижчий ступінь, і повніша риза
замає в голосі, що глибиною йде
і сіткою здирає повінь з риби.

Нехай святкує! На стовпах залізних
скріпився обрій, і солона віра
мечеться вітром, де між листям гнівним
останній привид над водою зник.

ЖІНКА

Ввійти у розум, вимісити плинне
творе́ння у безвинний тіла лук,
її корчі, галузками молитви
здіймуться в повний спів —
визвольний знак.

Щоб мушлю в розпростертім океані,
щоби кінці вогню зв'язать, вона
забуде кругобіг хвилин і розгнуздає
той час, де виклик вирина, мов птах.

Прийдуть листки і, падаючи з неба,
їх світло проросте у серця лан —
всі місяці, у дзеркалі розбивши́сь,
протчу́ть мов повінь під корінням з дна.

Вона забуде зорі, і в цей голос
вросте її життя безмовний глек.
Живучий хрест для тих, що гублять слово.
Живуча рожа, сонце, що не вмре.

ПІСНЯ ЩО РОСТЕ

Тут сьогодні зimu зустрічають тіні,
що плетуться мостом, де дитячий сніг
від руки затерся, і в морозі гілка
заламалась часом і зламала зірку.

Там, де розум більше не згинає тіней,
розцвіла година сосон і вогню,
довго фоя тала в повені осінній,
відхиливші спогад зламаним крилом.

Зі ста ночей зрослих, зріючих у місяці,
зсипаних на мокру землю, що зблудила,
виливає образ і життя й любови,
що росла залізом крізь смертельну тінь.

Хоч царі пройшли до гробів на горах,
хоч церковний дзвін промайнув крізь сон,
у каплиці міртом виростає слово,
виростає мова, зв'язана зерном.

І хоч ціль закрита знаком і рукою,
хоч зростає берег, відпихає море —
з тіней, що посіяні, з темряви, що зріє,
ростуть нові води, блищить вона хвиля.

І зима кінчается в розростанні листя
там, де міст і сни затирають долю,
де зламались зорі і де їх проміння
відкрива дорогу серцю, що в нсволі.

ПІСНЯ ЩО КРУЖЛЯЄ

Тепер вони увійшли в безплідний місяць,
що кружляє над минулим горбів,
що обкрутився навколо гущавини
туманного року і спалених снів.

Тепер таки з'єднаються руки,
прискорені молитвою, що кружляє,
пригріті волоссям, що плететься від сонця,
закриті балядою розділених рік.

Тепер буде танець в відкритих воротах
місяця, для свята загублених снігів,
тепер буде шепіт в спокійнім
кружлянні соку і кори.

Тепер буде кружляння у м'якім
плечі першого горба року,
де кружляючий сніп молитви
визволяє від меча і від слів.

Богдан Рубчак

А ПОТІМ ПОЇХАЛИ ДОДОМУ

Спогади, знайдені болем,
вирують, тісняться, місяться;
а рейки біліють полем,
блищасть прощаннями місяця.

Сидить вже моя кохана
перед щоденним дзеркалом:
обличчя — любови рана —
забандажоване злом.

І очі вже не варстати
сонць, і волосся — не безум.
Руки не хотуть співати:
нудьгує вагоном сум.

Мітами втомлені губи
поблідли. Вертатись доводиться.
На станціях лямпи голубить
Безвірниця — Світородиця.

ПІСНЯ ЖІНКИ ПІД МІСЯЦЕМ

Місяць любити хоче,
він пісню кличе щоночі,
та заморожене ніччю
в камінь його обличчя.

Збуджений юнок снами
в злобі закляклій заплямив
постелю мого весілля
ліною божевілля.

День мій тепер — незрячий,
мій син без матері плаче:
єдиний бо світ — шалений
місяць — мій наречений.

П'є він в гульні щонічній
пісні мої люнатичні,
і в темну постелю кличе
камінь його обличчя.

МАНДРІВНИК ВИШІПТУЄ ВІРШ

На небі шипітимуть хмари,
сердиті гриви Медуз —
в кімнаті ж тишу розмарить
травневий дощ твоїх уст.

І сонце злорадно обнажить,
поразить скелі чоло —
в тіні ж про ніжність розкаже
ласкаве тепло долонь.

Закружать у днях непочатих
роки — повторення кіл:
їх буде вічно вінчати
твій м'якобровий приділ.

ЛІРИЧНИЙ ВІРШ

Сни мої ніч покорила
місяця синім мечем.
На пам'яті білих вітрилах
вона твою постать тче.

Хитро включа твої очі
в зір нерозгадану гру.
В порожньому домі мороочить
гарячим дотиком рук.

· Радість, іржаву відчаем,
тіні присяг і зневір
спогадом добрим вінчає,
і счастьє готове на вірш,

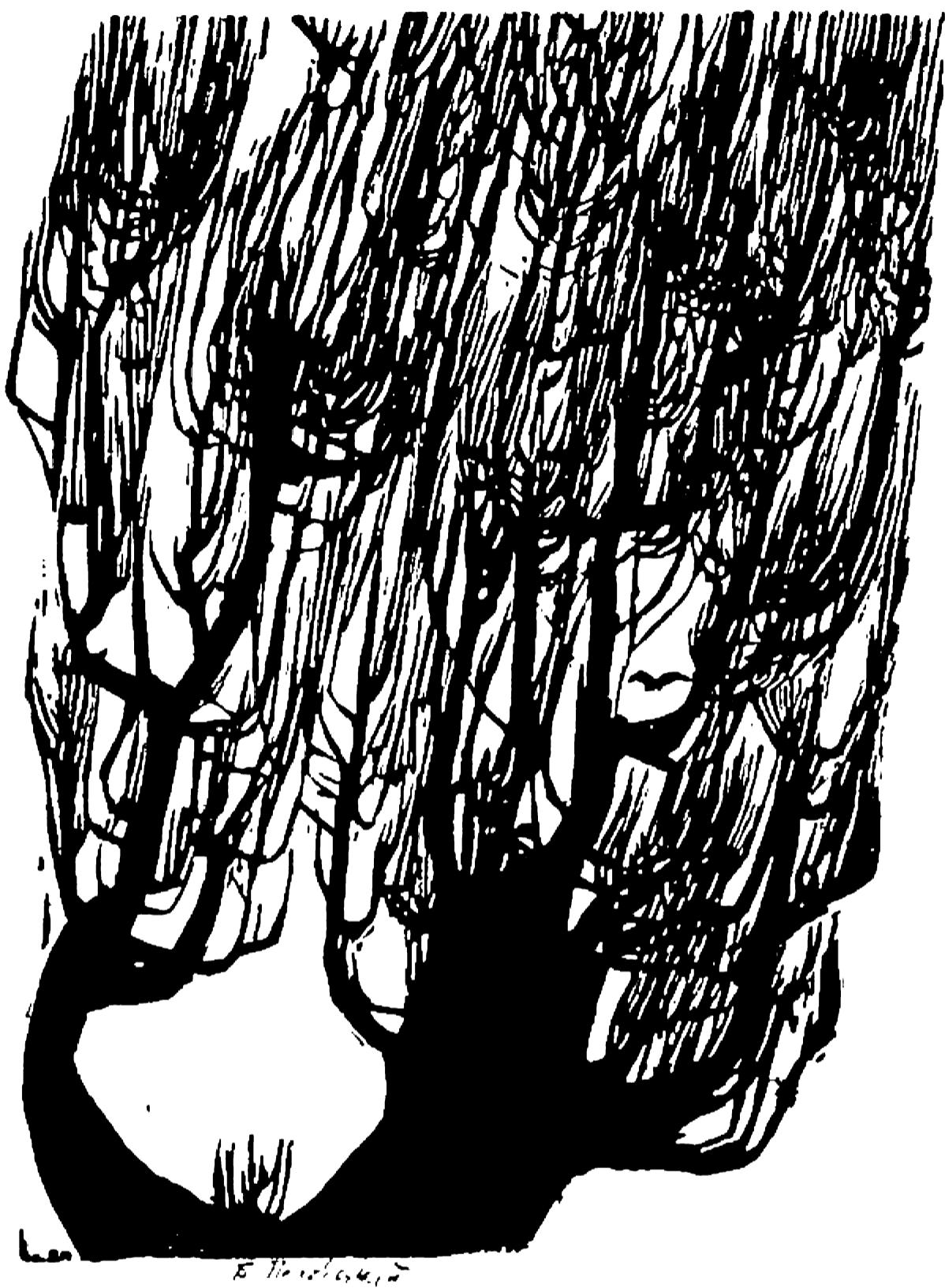
щоб він, як місячний камінь,
в серця темноті мутній,
носив замість сяйва віками
твою невловиму тінь.

19. October 1961
Борис Рубчак

Л. Гуцалюк

Б. Рубчак 1961

Б. Пачовський Древо та птиця

ДВА ВІРШІ ПРО ЗИМУ

I.

Ніч, наче вицвіт психози,
наче шпиталь, чи корчма.
Мозок і вікна морозить
уст незнайомих кошмар.

День — чужоложниці тіло,
мітів мінлива мана.
Сонце в імлі забіліло,
мов блідогубий монах.

В пісні, на шибках, на щоках
січня смертельний алмаз.
Спалює снігом щороку
місто й зіниці — зима.

2.

В січні не кровоточать
ні дерево, ні слова.
Клубочеться мертвє клоччя,
де клубився трав навал.

Дні, що в мареннях пісні
летіли миттю відмін,
тепер до білости дійсні,
тепер до снігу німі.

До мислів, травнями хворих,
заплутаних в зелень ден,
по білих, глухих коридорах
вирлатий лікар іде.

Дозою ліку-морозу
вбиває жар юних лиць,
впорськує в вени наркозу
мільйонами срібних глиць.

Мені ж він не допоможе,
той білорукий аскет,
бо сон мій ще заворожен,
блищає ще в очах казки,

і струмінь точної ртуті
мстить за моменти ночей,
купані квітнями в труті,
в цикуті твоїх очей.

Віра Вовк

ХЛОПЧИК ПІШОВ У ПРАЛІС

Ай, малий хлопче, не йди
У праліс шукати іграшок,
Коралівка тобі не сестра,
Не брат тобі чад диких квітів.

Ще вчора небом посухи
Бігла худа гіена,
Шкірила жовті зуби
І сссала матерям груди.
А потім прийшло те сонце
З чорним обличчям колюнги.
Сьогодні плач немовлят
Тече по розколених скелях,
Сьогодні вітру турбіни
Мелять стежку на пил.
Сонце посухи близною
Сіло в імлі,
Шаршаві струни фавель
Липнуть до гір.

Ай, малий хлопче, не йди
У праліс шукати іграшок,
Коралівка тобі не сестра.
Не брат тобі чад диких квітів.
Це твоя мати в заулках
Бризкає троєним сміхом,

В ліяни її волосся
Впилася біла рука.
Не йди хоч ти, малий хлопче,
Куди не треба ходити.
Коралівка тобі не сестра,
Не брат тобі чад диких квітів.
Гойдають жмені малят
Папіруси — кропила
Над домовиною
З відгоном голубінки
Серед випарів зілля.
Хлопчик лежить покірно:
Руки й ноги рядком,
На віях ще спів сабії,
На губах — кваскові ягоди.
Хлопчик пішов у праліс.

Патриція Килина

Біліли зорі, мов кульбаба,
і місяць ріс, мов молочай;
як поле ширшало під вітром,
коні прийшли до водопою.
В воді йшов місяць у насіння,
ломили ноги стебла зір.
Біліли очі, чорніли ніздри,
як коні пили воду.
Між гіллям криві тіні;
в кущах горючі очі;
на глині дивний слід;
під грибами писк.
Страх в м'яких гравах;
страх в сизих копитах;
втеча в насінні місяця;
втеча в ніздрях і в зорях.
Коні дальнє в воді стояли,
і річка знесла їхні тіні.
Ніч біліла, мов кульбаба,
ішла в насіння, мов молочай.

ОПИС МАЙНА

Я сходжу обережно із транспортного літака,
наміряючися відійти відразу,
та бачу, що інакший літак чекає на мене,
і що я вже давно купила квиток.

Я мушу їхати до того місця,
може не хотячи відвідати його тепер,
в літаку, в якому я єдиний пасажир,
і в якому обслужниця без ловік ходить
 проходом,

дивлячися на мене цілий час.

Всі мої апокрифи надії й легенди жаху
не можуть ні знищити, ні змінити цього пляну,
що я зробила, ні цього майбутнього пляну,
що я роблю тепер.

Хвилини продираються крізь графіки й
 годинники.

Немов слизька валниця,
зникає хвилина міряння й обіймів.
Приїжджає ця хвилина, немов ваговоз,
повний меблів, які я може не пізнаю.
Та я пригадую, що я замовила
цей ваговоз, і вибрала його вантаж.
Тепер моя щойно винайнята кімната,
ще пахуча свіжим тинком,

Патриція Кіліна

мусить притулити, укрити під дахом
старе дерево, стару бронзу й вовну;
й моя поштова скринька мусить прийняти
листи принесені невтомним поштарем
з очима без повік.

Є вічний опис майна,
спісок загублений десь на вулицях,
але якого ціни, написані сильним чорнилом,
нехтують дощем і ногами.

Є бліді туристи, шукаючі якогось незнаного
порту,
де човни білють на березі,
або шукаючі міста із цеглин спечених у сонці,
до якого їхнє добро не може слідувати за
ними.

Отже я зреклася пам'ятки й начиння,
навіть гребенів і дзеркал,
і переношуся з будинку до будинку,
з міста до міста, надіючися на кімнату,
де можна було б жити просто, без меблів —
сказати б, аскетичне життя.

Та ті, кому я довірила мої покинуті речі,
ніколи не забудуть мене.

ЖАХ

Що робити сьогодні?
Дивитися на море, як воно творить пісок?

Що робити сьогодні?
Дивитися на місто, як воно творить смуток?

Що робити сьогодні?
Вмирати?

Чи дивитися на море, як воно творить пісок?

КРАСА І ПРАВДА ВОСЕНИ

Червоні дерева —
сині дороги —
кричали крижні
синім криком.

Червоні стави —
сині кулі —
умирали крижні
синім криком.

ВПАЛИ БУДИНКИ

Батько сказав,
що впали будинки у захід сонця,
немов камені в море,
і що місяць — бризк.

Мати сказала,
що впали будинки у захід сонця,
немов цукор у чай,
і що місяць — філіжанка.

Дитина сказала,
що впали будинки у захід сонця,
немов дитина сама у смерть.,
і що місяць — смерть.

Та я кажу,
що впали будинки у захід сонця,
немов батьки у дитину,
і що місяць — місяць.

Вадим Лесич

КОНТРАПУНКТ

Галуззям присмерку шепочуть наші стрічі.
І полудень високий наших уст
підносить спів у контрапункт музичний,
над тишину, приречену комусь.

Зеленою луною даленіє гомін,
сопілкою співає далечінь, —
і силюети снів — у тіняві рухомій
вирізьблюють нам усміх на лиці.

В безмежжі цім, у цім коловороті,
де із відливом — в переплеск — прилив,
— відчути б незбагненну мить достати,
сказати б все — без порожнечі слів.

*

Не викликуй мене
з тіні моєї,
не викликуй!...
Камінь сну,
плач Орфеїв
— безликий.

Але тут, в самоті,
де ротонди,
аквадукти й мости,
— і бездонність,
як іти, і куди
— бездомному?

Але тут — горизонт,
що скрутівсь у петлю,
шлях бродяг, вишлях шлюх
в ніч безсонну.

Площі рук
не піднімуть ваги,
стопи в камінь вросли
під горбом тягару.

Даром жорна жерців
мелють прах голосінь,
ніч танечниць — жагою дрижить,
— іх камінності не похитне
дзвін мовчання божищ.

Ані лемент повій,
ані крик злорік.

Не викликуй мене
з тіні моєї,
не викликуй!...

Вадим Лесич

■
Спалахи, сполохи, полум'я.
Крилами з каменя клекоти.
Обрії димом заслонені,
ах, як далеко ти!

Кригами море розламане,
сліду твоого не відаю, —
води й вогні вилють в камені
непереможною віддалю.

Блідну під вижовклим місяцем,
повінню серця утоплений,
— тільки шляхи мертві світяться,
торкнені тлінними стопами.

Василь Барка

ФРАГМЕНТИ З ПОЕМИ „СОНЦЕ МИЛОСЕРДНИХ”

Видиво височини

Бо світ, як сніг — підвалинами чистий
огненними, Ти виобразив! дітьми
освятиться; в лани дозріє.

Дверима смерти, крізь могильні плити,
відкрив прийти в чертоги того світні —
 в довір'я, кріпкістю потрійне,
де срібний зміст і золотий, розквітши,
і діамантний: з рідних весен вістить,
 святынями, ростучи, мріє...
де від зворушеного стрічі плачуть
в зорі, що звідти: грішникам, терплячу,
 засвічено над горе грізне.

Ти знов, до білого передпochатку —
серця! покликати через причасну,
 посвячену височину;
послав: непочислиму меву·чайку!..
що хуртовинно віуть і стрічають
 на океанах; не заснуть.

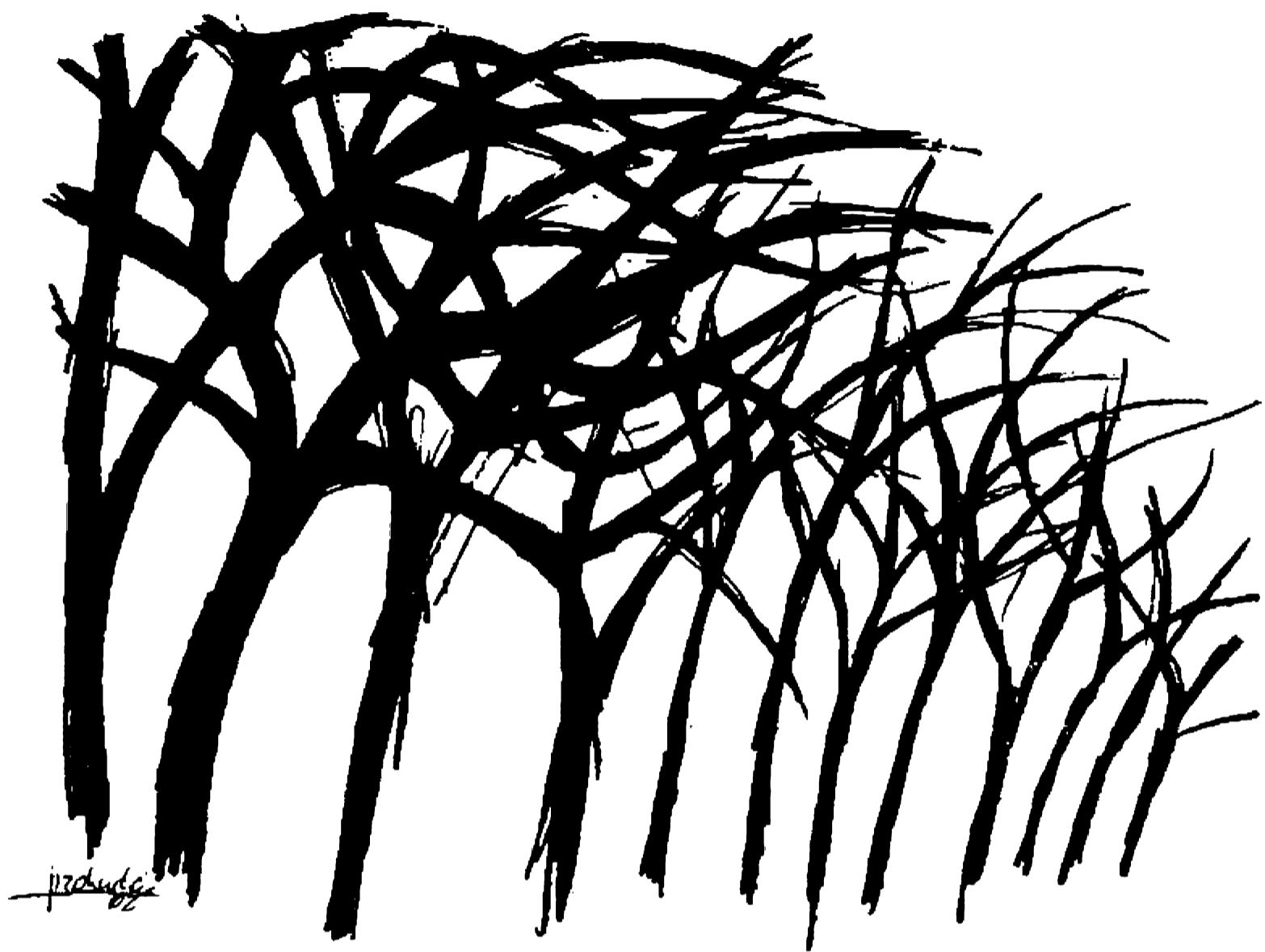
Василь Барка

Я — тінь, крізь радості і смутки бачу
ткання течій, крізь далечінь клечальну,
пурпурністю, мов квіти з сну.
Узори листя бронзового в кризі:
відходять, ніби почуття безслізні —
прозорий смуток обгорнув...
Як відсвіт свічки на свічаді звідкись
леліється височина, як близькість,
огнем росинку серця повнить...
від мороку прогрішеного звільнить:
як на Великдень і дзвіниці дзвінні
промовили в родинний досвіт.
І все — огонь, як лоно, біlorизний,
як виквіт — світло, що від нього визрів
світанок до стежин святкових;
що душі свіжить і обличчя людські,
як виклик — світло! милосердно судить
по вірі: покаянній крові.

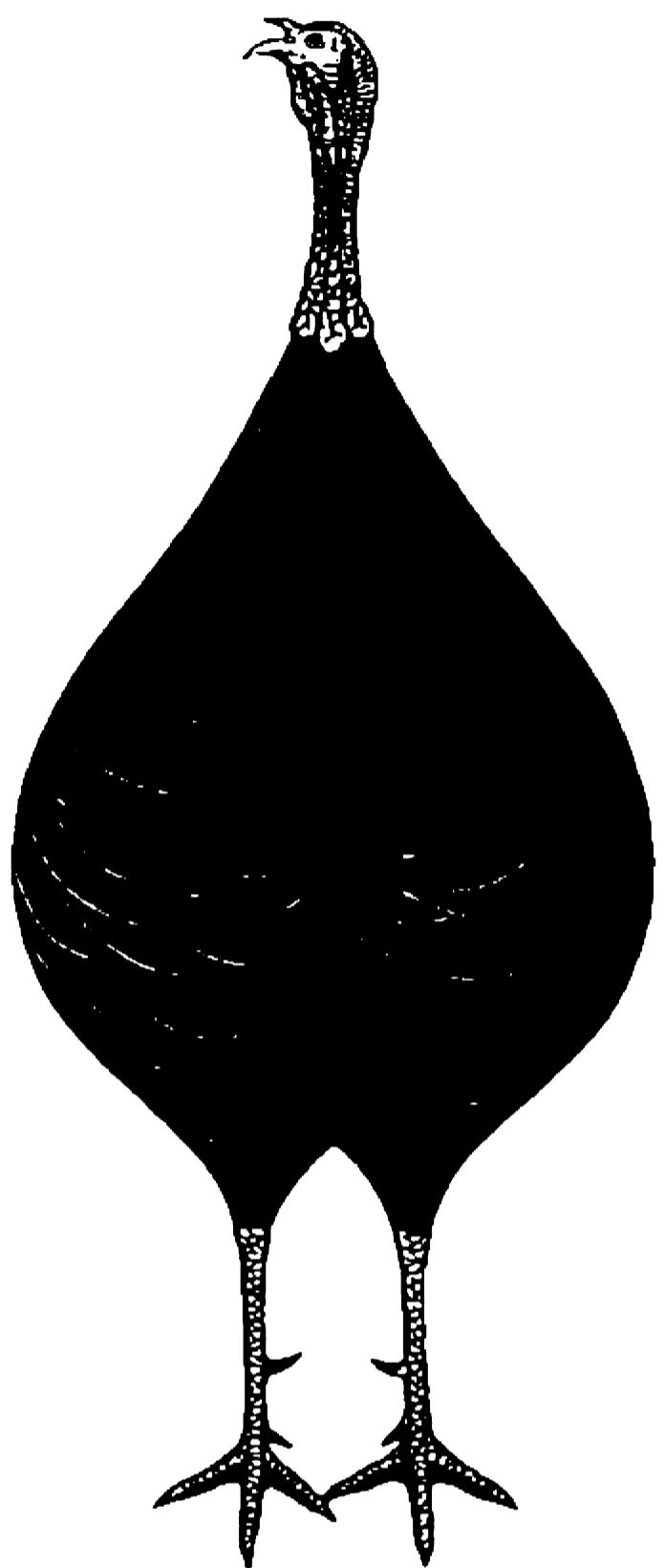
КНИГА МОРЯ

Від гілки світла: кондор нескоримий,
розвивши ланцюги, летить і крильми
дощі мечів, як свічі, сіє...
скипівши в сполох, килимами вимив
склепіння неба; в найбілішу димність
бескеття потопив сусіднє.
І котить колосків струну, аж грімний
вулкановими гравами — над ними
курить із хуртовин, мов січень.
Поткати сповідь кинувся грезетну:
крізь самоцвіти над крихкою смертю,
де скойка та қаміння сіре...

Де рішеннями грізному кречеттю,
горівши, збігти! в сивину саєтну
розсипатися, ніби сніг.
На сторінках — страждання сіллю стерпнуть;
і чайок плач: при синьому наперстку
нитками, шиючи дзвенить.
Сповіщено з пожеж палку прикмету —
під повівами в сон пісків простерту:
мов льон до розkvіту тісний.
Напийся книги, серце невідмовне —
вся світлом читана! і спів не тоне,
в'язавши голоси, як сніл.

В. Прокуда Дерево 1962

Я. Гніздовський

Ілюзк 1961

Василь Баржа

А, земле, не хилися, млистий дзвоне,
і, думко, не впади, де зло голодне
згасити груди сонця хоче.
Солона сіть рибальська не просохне;
крізь простори. мов збір зірок, змістовне,
прорветься в крик, саме пророче —
святе з світанку! з вибуху незлобне:
все — квітня свідчення коло безодень,
іскрівші, в скелях прогуркоче.
Отам душа не вибудеться з грому,
що йде від передвістя — в вікопомну
свободу і чайний почет.

ВЕЧІР ВІЙНИ

Самотнє сонце! в розквітах і росах,
це — ніби серце кров'ю облилося,
палаючи: небесне серце...

Напроти помсти, що з ночей приносять
по ліліях і по дитячих костях —
крицеві зграї; серце терпне.

Кривавиться крайнебо! всюди пострах;
і надвечірня скорб — як терен, гостра,
гірка: як викрапаний терен.

А ніч, мов мати місяця, крізь тучі
все плаче, в бліднім сяєві несучи
на грудях — немовлятко мертвє.

В кутку, що тільки вулики і вужчі,
сповіщення соборів — мов підручник,
самотньому: з ікон старих...

О, готико церков! прийми між учні
каліку: речення в псалми сполучить,
повторюючи твій порив;
співзвуччя в голубі псалми кладучи,
при шестикриллі місяця світучім,
що сніжно лілія горить;
кладучи при свічній слозі пролитій —
при зірці Вічного! немов на листик,
на листик до грезетних риз.

В а с и л ь Б а р ҳ а

І серце поривається вклонитись,
відчувши: вірно серафічна світлість
 відтворить правди найдорожчі,
де очі Богочоловічі: з квітнів
горючої височини! що змістить
 пробачення і непорочність.
А враз навколо біль несамовитий
зірвався в непримиреному місті
 залізним зойком серед ночі,
остерігаючи про грізну помсту
за зло: сідому віку і малому,
 в пожежі смертно кров поточить.

Вісенте Алейксандре

ОРЛИ

У світі криється правда життя,
хоч кров обманює меланхолійно,
коли спокійним морем пополудні
вона чує в висотах змахи вільних орлів.

Їх металеві пера,
їх дужі пазурі,
ця жадоба любови або смерти,
і це бажання упиватись в очах своїм залізним дзьобом,
нарешті цілувати оболонку землі,
ширяє, як бажання,
як хмари, що не ставлять перепон,
як осяйна блакить, простерте зовні серце,
у якому свобода розкрилася для світу.

Ніколи ці орли спокійні
не будуть байдаками,
не будуть сном чи птицею,
не будуть скринькою, де забути печалі,
де зберігати смарагди й опали.

Сонце, яке наливає зіниці,

яке в зінці дивиться свободіно,
є неув'ядним птахом, переможцем грудей,
куди встремити шал проти тіла у путах.

Несамовиті крила
які бичують лиця, як екліпси,
які шматують вени із мертвого сафіру,
які роздроблюють загуслу кров,
ламають вітер в сто кусків,
мармур чи простір непроникний,
в якому спинена мертвa рука
зоріє ярим сяйвом уночі.

Орли, немов безодні,
мов височенні гори,
зривають маєстати, спорохнявілі пні,
цей зелений плющ, що на стегнах
вдає рослинний яzik, мов живий.

Наближається мить, коли щастя у тому,
щоб обнажити від шкіри тіла',
коли небесне око переможно
буде бачити землю, як пульсуючу кров.

Орли із дзвінкого металу,
шалені арфи з голосом людським
оспівують гнівну любов сердець,
любов, що пазурями їх терзає на смерть.

(Із збірки „Заглада або кохання“)

МУКИ КОХАННЯ

Я кохав, я кохав тебе за очі, за уста,
за шию і за голос,
за твоє серце, що палає шалом.
Я в тобі покохав мою шалену долю,
мій морюк без світанку, мій розторощений
місяць.

Ти була гарна. З великими очима.
Великі голуби, жорстокі кігті, високі орли
премогутні...
Ти мала повноту серед небес іскристих,
де гул світів не є поцілунком в уста твої.

Та я любив тебе, як місяць любить кров,
як місяць спрагнено шукає крові вен,
як місяць випиває кров і шалено кружляє
по венах, що горять у жовтих пристрастях.

Не знаю я про смерть, коли уста цілють.
Не знаю, що це вмерти. Я не вмираю, я співаю.
Я співаю зітлілий, немов лискуча кістка,
що під місяцем сяє, як прозорий кришталь.

Я співаю, як плоть, як непохитний камінь.
Я славлю твої зуби, жорстокі і безслівні.
Я славлю її тінь, сумну, самотню тінь
на солодкій землі, де моріг покоряється.

Ніхто не плаче. Не дивись в це обличчя,

де слози не живуть, не дишуть.
Не дивись на цей камінь, цей залізний вогонь,
це тіло, що звучить, як металічна башта.

Ти мала шевелюру, ніжні кільця,
і погляди, і щоки.

Ти мала руки, а не ріки безмежні.
Ти мала свою форму, свої прекрасні межі,
свою солодку грань тремкої плоті.
Твоє серце було, як окрілений прапор.

Але не кров твоя, і не життя твоє, не зло
твоє!

Хто я є, що благаю моєї смерти в місяця?
Хто я є, що оперся вітрам, що відчуваю рани
від їхніх скажених ножів,
що даю їм скропить свій мармуровий обрис,
як статуя тверда, скривавлена грозою?

Хто я є, що не чую свого голосу
в громах,
ні своєї руки кістяної із знаком блискавиці,
ні кривавої зливи, що плямить траву, яка
вродилась
у моїх ніг роздертих течією зубів?

Хто я, хто ти, хто тебе знає?
Кого кохаю, о прекрасна смертна,
промениста коханко, сліпучі груди;
кого, о кого я кохаю, яку тінь, яку плоть,
які гнилі кістки, які мене, мов квіти,
оп'янняють?
Із збірки „Світ на самоті”.

ЯК ЗМІЯ

Я бачив твої очі хмурі під згаслим небом.
Твоє тьмяне чоло із блідістю луски.
Твої уста, де край багряний мене проймає
дрожем.
Твоє незрушне серце, неначе темний камінь.

І я обняв твій стан, зимну гладку ґадюку,
що слизить в моїх пальцях.
Через гарячі груди поволі ти сковзнула.
Слизькувато була ти лише на мить моєю,
і пройшла, і пройшла, невблаганна і довга.

Я тебе бачив потім, очі блистили твердо,
коли ти, простягнувшись понад чистим
потоком,
пила небо беззахисне, ясне' що віддавало
язикові виластому своє невинне сяйво.

Я пригадую полиск твого чола
похмурого,
темних чарів, що криють під суврою сталлю
жалобне, зимне світло твоїх зіниць глибоких,
де лід у чорних прірвах нікого не підкорює.

Нікого! Ти чекаєш лиця, нових зіниць,
блакитних, чи зелених, у щасливих кольорах,
що мерехтять любовно під ясним світлом дня,
або являють ніжно уста для поцілунку.

Вісні та Александр

Та ні! На цій голій горі, на голому верху
стоять голі дерева, які ти обіймаєш.

Це свист жорстоких уст, чи свист розбитих
вихрів?

Чи ця блискавка—гнів твого зла, чи це тільки
небо, яке вінчає свій вогонь із вершиною?

Чи ця тінь — твоє тіло, яке втікає в бурі,
уражене нічним шаленством, в блискавиці,
або це голий крик гори, що вільна, вільна
без тебе і нага, під громами ликує.

(Із збірки „Тінь раю”)

ПРИЗНАЧЕННЯ ПЛОТІ

Ні, це не те. Не бачу
потойбіч горизонту неба.
Не споглядаю очі спокійні і могутні,
які смиряють води грізні, що тут ішаліють.
Не бачу я каскаду світел, які спадають
із уст у груди і в м'які долоні
окреслені, що світ охоплюють, леліють.

З усіх боків я бачу нагі тіла віддані
утомі цього світу. Тлінна плоть, що вродилась,
щоб спалахнути світлом, щоб згоріти в коханні,
обернувшись в ніщо без пам'яті, в прекрасну
округлість світла.

І ось вона, і ось вона, зів'ло вічна,
повторена, постійна, завжди, завжди утомлена.

Це даремно, щоб вітер із далі, в рослиннім виді,
чи язык,
лизав повільно й довго її об'єм, точив,
шліфував, пестив, звеличув його.
Людські тіла, утомлені уламки, сірі скелі,
ви на березі моря свідомі, що життя
не кінчається, ні, неустанно спадковане.

Тіла щодня повторені, безконечні, ви ринете
немов повільна ліна, розчарована, завжди.
Завжди ця плоть людська без світла. Завжди ринуть
здалека з океану без початку, який
шле хвилі, хвилі, піни, утомлені тіла, граници

моря, що не кінчається і завжди важко диші в берегах.

Усі ви множені, повторні, послідовні, зводите гори
плоті,
життя без надії, монотонно однакі, під небесами хмури-
ми, що байдужі спадаються.
Над океаном тіл, що ринуть без угаду, що розбиваються
уцент і залишаються на берегах, смертельні,
не видніється, ні, цей прудкий корабель, вітрильник
бистролинний,
що кілем із сталі розкрає скісно,
проріже ясну кров і буйну втечу
до глибин горизонту, до первинних
джерел життя, до границь несмртального моря,
що людські розливає
свої сірі тіла. До світла, до тих ступнів у промінні,
що з лагідних грудей здіймаються до уст,
до великих очей, тотальніх, які споглядають
до безмовних долонь, окреслених, що замикають,
де утомлені завжди, життєві, ми радимось далі.

(Із збірки „Тінь раю”).

Переклади з еспанської
Вольфрама Бурггардта

Юліян Пшибось

ВЕЧІР

Ті самі зорі
вишептали вечір як звірення.

Ліхтарі вийшли з темних брам на вулицю
і тихо стали в повітрі.

Лагідно перемінює простори присмерк.

Городи покинули свої дерева,
сірі домики з над річки — спили.

В низьких берегах між вільх пливе жаль.

Тільки обрій відслонює окраєць неба
місяцем;
і шлях довго тягнеться у спогад.

І твої долоні сіють між нами жаль.

НЕПРИСУТНІСТЬ

Тиша невловна —
не вухом, а чую повіками — ледве
примкнувши, як приснув зерном,
зернистим вицвірком — жайвір з колосся —
і тихнучи
— жар не вгаває, солом'яний в житі хвилястому захват —
і тихнучи
вхлинув потахло
у саме вухо.

Тиша цевловна
така, що в ній чую іншу ще
тишу: якусь суперечну й могутню,

що світло замовчує понадо мною
велике
як неприсутність.

Підсунь же під голову камінь спектральний
далеко, низько, там під небосхилом,
сонце. Ясне — як тіл розладання — а я кінчаю
глухо і темно
ніштою слова „вічність”,
(без голосу луною).

ОБМУРОВАНІ

У весь день будували бетонуючи даль.
Цеглу докладали до цегли,
цеглу докладали як до вогню до цегли,
цеглу червоно на цеглі
розвалювали,
кипіла у відрах з вапном розжарена до білого спека,
з муру стрілив кривавий вогник: прапорець!

Раптом:
гул барабана —
речі покинули освоєння і втекли,
десь скоро стріл загавкав —

Дивлюсь: Вечір.
Розмір погруб на зрубах.
Риштовання як стрілецькі окопи в повітрі.
Останній робітник,
високо,
підніс на руках дім на одну цеглу,
дім: загасле полум'я.

День, що підвівся — темний
Перед очима більмо виду: стіна.
Обмуровані чатують на моїй барикаді зору
вони:
руки в цегляних ранах.

(Переклад з польської
Вадима Лесича)

Жак Превер

В садку лихоліть
на гнилому піску
розкладаючогося скверу
лопатка дитини
зарисовує як знак надії
маленький метеор.

Недалеко від скверу
коло Фонтані Невинних
ще тече їхня кров.

А тоді вертає ніч,
жінки засвічують лампи,
собаки ворушать хвостами
в інший спосіб.

Ів Бонфуа

МІСЦЕ БОЮ

I.

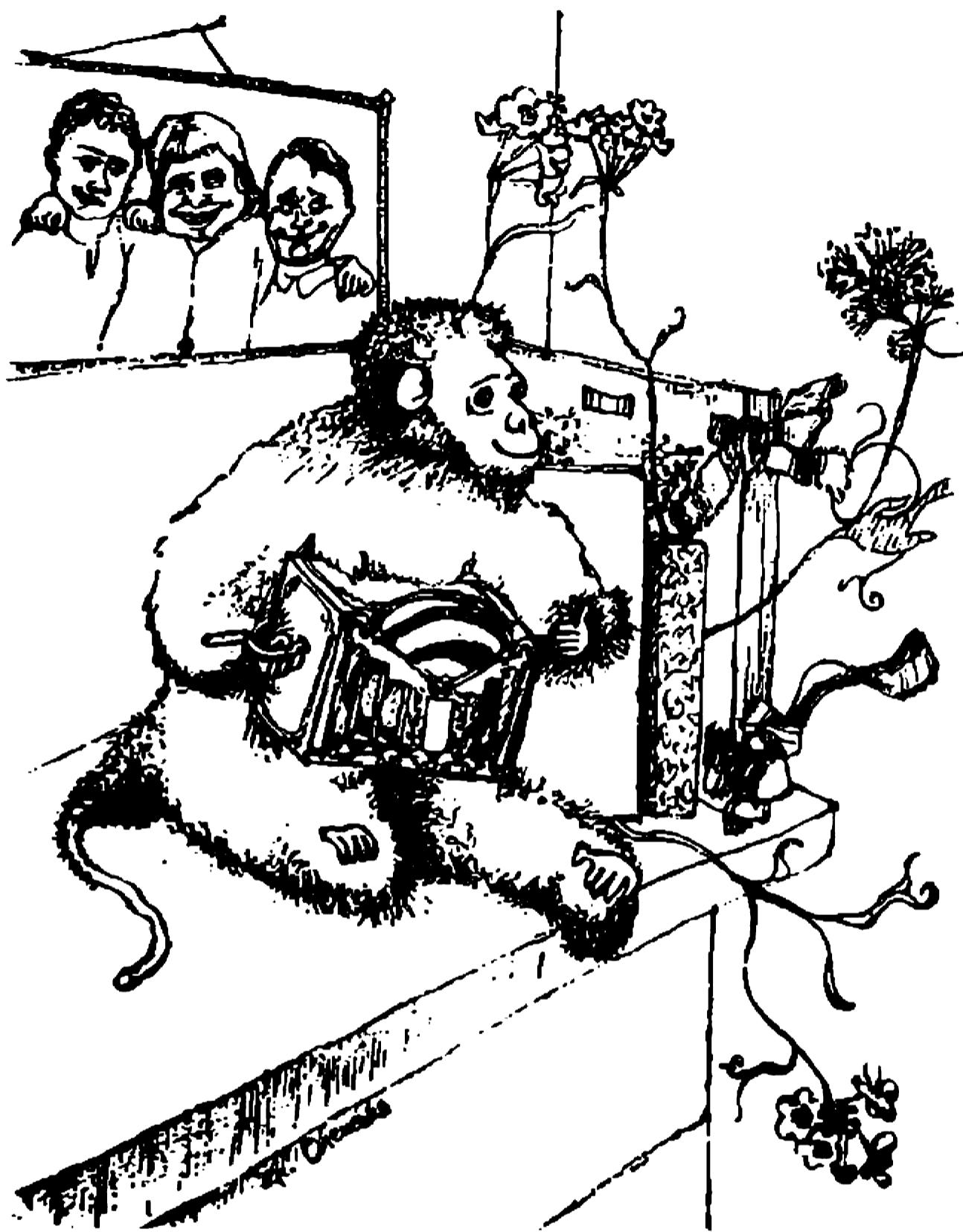
І ось подоланий лицар жалоби,
коли він сторожив джерело, і тут
я прокидаюсь і це з ласки дерев
і в гомоні води, сон що продовжується.

Він мовчить. Його обличчя є те, що я шукаю
на всіх джерелах і скелях — обличчя мертвого брата.
Обличчя розбитої ночі, що схиляється
над світанком роздертого плеча.

Він мовчить. Що може сказати після бою
той, що був переможений справедливим словом?
Він обертає до землі своє окрадене обличчя,
смерть його одинокий крик, за справжнім заспокоєнням.

II.

Але може він плаче над глибинним
джерелом, і цвіте далія мертвих,
над площею глинястих вод листопаду,
що посугають аж до нас шум світу мертвих?

Х. Олінська „Як чудово малпа грає“

В. Бартків 1923 — 1949 Автопортрет

I в Б о ф у а

Мені здається, як я схилений над тяжким світанком
цього дня, що мені належить і який я відвоював,
що я чую, як рідає вічна присутність
мого таємного демона, якого ніколи не поховано.

О, ти виринеш знов, берегу мої сили!
Але нехай це буде не зважаючи на світло, що нас веде.
Тіні, вас більше нема. Якщо тінь має воскреснути,
це буде вночі і через ніч.

Переклади з французької
Жені Васильківської

Жорже де Ліма

АЙ, ТА ЧОРНА ФУЛЬО!

Сталось якось, що прийшла
(То вже було давно тому)
В цукроварню моого діда
Негритяночка гарненька,
так звана чорна Фульо.¹

Ай, та чорна Фульо!
Ай, та чорна Фульо!

Гей Фульо! Гей Фульо!
(То Сінь'я² її гукала),
Ходи мені постелити,
Зачесати мої коси,
Ходи помогти стягнути
З мене плаття, о Фульо!

Ай, та чорна Фульо!

Ту чорнесеньку Фульо
Взяли зараз до покоїв
За служницю для Сінь'я,
За крохмальницю Сіньйо.³

Ай, та чорна Фульо!
Ай, та чорна Фульо!

Гей Фульо! Гей Фульо!
(То Сінь'я її гукала),

Ж о р ж е д е Л і м а

Біжи мені помагати,
Поважлюй же мое тіло,
Бо я спотилася, Фульо!
Ходи мене почухати,
Пошукати у волоссі,
Погайдати мою сітку,
Розказати якусь казку,
Бо я вже сонна, Фульо!

Ай, та чорна Фульо!

„Жила раз собі царівна,
Та й гуляла по палатах.
Вона мала таку сукню
З рибоньками морських хвиль.
Ввійшла на качачій лапці,
Вийшла на курячій лапці.
Пан король мені сказав
Розказати ще по казці.”

Ай, та чорна Фульо!

Ай, та чорна Фульо!

Гей Фульо! Гей Фульо!
Поклади тепер до ліжка
Тих моїх дітей, Фульо!
„Мене мати зачесала
І мачуха поховала
Через смокви на галузці,
Що сабія⁴-пташка вкрала.”⁶

Ай, та чорна Фульо!

Ай, та чорна Фульо!

Ж о р ж е д е Л і ж а

Фульо? Гей Фульо?
(То Сінь'я її гукада
І звала чорну Фульо).
Де моя плящина з пахом,
Що Сіньйо мені послав?
Ай, ти знаєш, хто тут крав!
Ай, ти знаєш, хто тут крав!

Сінь'йо пішов подивитись,
Як карали батогом,
Чорна скинула все плаття,
І він промимрив лиш: Фульо!
(Йому в очах потемніло
Як чорна шкіра Фульо).

Ай, та чорна Фульо!
Ай, та чорна Фульо!

Гей Фульо? Гей Фульо?
Де мережана хустинка,
Де мій пояс, моя спинка,
Мої чотки золоті,
Що Сінь'йо мені послав?
Ой, ти знаєш, хто тут крав
Ой, ти знаєш, хто тут крав!

Ай, та чорна Фульо!
Ай, та чорна Фульо!

Сінь'йо пішов бичувати
Зовсім сам чорну Фульо.
Чорна скинула спідницю,
Пелепину вергla геть,

Ж о р ж е д е Л і м а

Ну й пригнула з середини
Вся голісінька Фульо.

Ай, та чорна Фульо!
Ай, та чорна Фульо!

Ой Фульо? Ой Фульо?
Де ж той твій Сінь'йо, якого
Сам Господь мені послав?
Ах, ти знаєш, хто тут крав
То ти, чорна Фульо?

Ай, та чорна Фульо!

¹, „Фульо“ — перекручене слово „флор“ — квітка.

², „Сінь'я“ — детурпація слова „сень'ора“ — пані.

³, „Сінь'йо“ — детурпація слова „сень'ор“ — пан.

⁴, „Сабія“ — співоча бразілійська пташка.

⁵ Відома народня пісенька в Бразілії.

Мануель Бандейра

**МОЛИТВА ДО МАТЕРІ БОЖОЇ ДОБРОЇ
СМЕРТИ**

Вірші складав я святій Терезі,
Сумом сповиті, ніхто не знає.
Прохав я ласки. І що благав я
Було так мало! Не була слава...
І не кохання... і не багатство...
Просив я тільки крихітку втіхи;
Свята Тереза благань не чула.

Святих прерізних молили очі,
Святі, однаке, були холодні
І, як дівчата, мене дурили.
На інших гірко розчарувався
(Що намолився, що наблагався!),
Аж з милосердя раз хтось порадив
„Блаженну Ріту Справ Неможливих”.

Порожньорукий ходив я різно,
Об'їхав землю, шукав за щастям,
І не прошу вже в нівкого втіхи,
Бо знаю: втіха підшита сумом.
Що б не прийшло вже, прийшло б запізно.
А те, що жебрав по світі вперто,
(— Все неможливе блаженній Ріті —),
Колись даси мені, чи не правда?
О Мати Божа Доброї Смерти.

Артур де Азеведо

ДО МОЕЇ НАРЕЧЕНОЇ

„Ти є квітка, й твій келих
Чиста роса скропляє;
Я квітка, що обпадає
На килим зелений в саду”.
Мають за моду лірики
Ставляти собі трофеї:
Ти є це, а я теє,
Ти є така, я такий...

Зачіпці цього роду
Я, Карльотін'я, не встою,
Тебе порівняю з собою,
Що ти, й що я є, скажу.
Ти є кущик камелії,
Я — сумний кущик салати,
Ти є світанку багаття,
Я — ватра, що гасне під ніч.

Ти є спокійна хвиля,
Я є розгуляний човен,
Все, я — нічого,
Ні нехочя доктор який.
Ти є божа слезина,
Я є краплиною поту,

Я є в коханні Кіхотом,
Ти — Дульчінея моя.

Тепер зрівняємо факти,
О, дрібнокрока кришино!
Я — ніщо менша, як мужчина,
Ти — жінка й нічого більш!
Я урядовець публічний,
Моя наречена ти рано,
Артур Азеведо я званий,
А ти — Карльота Морайс.

Переклади з португальської:
Віри Вовк

Гарт Крейн

ЛЮБОВНІ ЛИСТИ МОЄЇ БАБУЇ

Сьогодні вечером нема зірок --
є тільки зорі пам'яті.

Але як багато місця для пам'яті є
в широкому поясі м'якого дощу.

Навіть вистарчає місця
для листів матері, моєї матері,
Елісавети,
що так довго були втиснені
в куток горища,
що вони стали брунатні і м'які
і можуть розтопитись, як сніг.

Через велич такого простору
треба ступати обережно.
Він весь завішаний невидимим білим
волоссям,
він тремтить, як гілки берези, що тчуть
повітря.

І я питую себе:

„Чи твої пальці досить довгі, щоб грати
на старих клавішах, що є лише відгуками?“
Чи тиша досить сильна,

Г а р т К р е й н

щоб донести музику до її джерела,
а тоді повернути її до тебе,
так ніби до неї?"

І все ж я повів би мою бабуню за руку
через багато речей, яких вона не розуміла б.
І так я спотикаюсь. А дощ продовжується
на даху,
і звучить, як лагідний, співчуваючий сміх.

І РАЙСЬКИМИ БДЖОЛАМИ...

Я прийшов сюди здалека — аж від моря,
і знов зустрів в твоїх раменах хвилю,
де скеля і твердиня — як одна
розпустились в небі, повному маяків.

Морські сади піднеслись, наче райдуги, крізь очі,
що я знайшов.

Так, високо, нероздільно, наші дні
пливуть до сонця. Ми пройшли запаленим
небом, небом невблаганим, опоясаним твоєю
хвалою, наповненим голубкою і райськими бджолами.

Ділан Томас

ПО ЦЕЙ БІК ПРАВДИ

Цієї сторони правди
ти можливо не бачиш, мій сину,
королю твоїх синіх очей
в сліпучій країні молодості,
що все розбивається
під байдужим небом,
все — і невинність, і провина,
поки ти зможеш рухнути
серцем чи головою,
все збирається і розливається
в покривало темряви
так, як порох мертвих.

Добро й зло, два способи
обходити кругом смерти
коло моря, що скрігоче,
королю твого серця в сліпих днях
здмухнуться, як віддих,
стечуть плачем в тобі, в мені,
а душу людей
в невинну темряву,
і в винну темряву, і в добру
смерть, і в погану смерть, а тоді

Ділан Томас

в останній елемент
спливуть так, як кров зірок,

Як слози сонця,
як насіння місяця, сміття
і вогонь, летюча пісня
неба, королю твоїх шести років,
і сердите бажання
вниз до початку рослин,
і звірів, і пташок,
води і світла, землі і неба,
є кинуте перед тим як ти рухнешся,
І всі твої вчинки і слова,
кожна правда, кожна брехня,
вмирають в неосудній любові.

Переклади з англійської
Жені Васильківської

ПРО АВТОРІВ

ВІММА АДІСВСЬКА (1931)

Народилася в Сталіно. Авторка збірок поезій: „Поезії” (1951), „Народження ідола” (1958) і „Риба і розмір” (1961) та збірки новел „Подорож” (1955). Готовий до друку роман „Герострати“.

ВАСИЛЬ БАРКА (1908)

Родом з Полтавщини. Пост, поет, письменник і літературознавець. Писати почав ще в двадцятих роках, та був змушений змінити радянським терором. Дупіру на еміграції зміг себе сільно висловити. Головні поетичні твори: „Апостоли” (1946), „Білий овіт” (1947), „Псалом голубиного поль” (1958) та „Океан” (1959). Барка є також автором роману „Рай” (1953) та розсідки про Тихину „Хліборобський Орфей” (1961). Працює над романом „Жовтий Князь” та довгою поемою „Сонце милосердних”.

БОГДАН БОЙЧУК (1927)

Народився в Західній Україні. Автор збірки поезій „Час балю” (1957), поеми „Земля пустошня” (1959) та драми „Поламані стежки” (1961). Готові до друку драми „Приречені любити” та „Голод“.

БОЛЬФРАМ БУРГАРДТ (1935)

Народився в Мюнстері, Німеччина. Літературознавець і перекладач. Студіював еспанську й французьку літературу в Торонтському університеті. Бикладає еспанську літературу в University of Western Ontario, в Канаді, істотується до докторату.

ЖЕНЯ ВАСИЛЬКІВСЬКА (1930)

Родом з Волині. Авторка збірки віршів „Короткі віддахи” (1959). Працює над драматичною трилогією „Сліданні сонця” та новою збіркою поетій.

ЕІРА ВОВК (1926)

Народилася в Бориславі. Авторка збірок поезій та прозових творів, з яких найважливіші: збірки „Елегії” (1956) та „Чорні акції” (1961); біографічні поеми „Духи і дереви” (1956) та „Вітражі” (1961); переклади на португальську мову „Contos Ucranianos” (1959) та „Antologia da Literatura Ucraniana” (1959). Готовий до друку переклад „Благовіщення Марії” Клоделя.

ДАТРИЦІЯ КИЛІНА (1936)

Народилася в Гелена, столиці Монтана. Авторка збірки поезій „Трагедія джмелів” (1960). Готові до друку англійською мовою: драма „The Hostess”, збірка віршів „The Green Fugue” та збірка пірамітів „Images for a Crucifixion”. Працює над збіркою поезій „Легенди і сни” і перекладом дуж на англійську мову.

ВАДИМ ЛЕСІЧ (1909)

Народився в Західній Україні. Поет, есеїст і критик. Від студенських років проживав переважно в Середньо-Західній Европі, на еміграції; тепер у США. Важливіші збірки поезій: „Різьблю віддалъ” (1935), „Ліричний зо-ніт” (1953), „Розкosa з батіском” (1957) та „Крейдане коло” (1960). Надруковані тут поезії — з його нової збірки „Хам'які лути”, пад якою тепер пропросе.

БАГДАН РУБЧАК (1935)

Народився в Калуші. Автор збірок віршів „Каміонний сад” (1956) і „Променіста зрада” (1960) та оповідань „Вечір з життя Ірини” (1961) і „Кімнати Кіоні-Су” (1961).

ЮРІЙ ТАРНАВСЬКИЙ (1934)

Родом із Західної України. Автор збірок віршів „Життя в місті” (1956) і „Пополудні в Покінці” (1960) та посісти „Шляхи” (1961). Готові до друку англійською мовою романи „Sadness” та „The Hypocrite”. . .

VICENTE ALEIXANDRE (1898)

Народився в Сесалії. Належить до покоління близьких поетів, що з'явилися на еспанській сцені у двадцятих роках нашого століття. Головною темою поезій Алейксандре є злиття людини з природою, яке він уважає виявом хосмічної сили і називає коханням. В різні роки творчості, незалежно від французьких течій Алейксандре створює рід поезій, близький до сюрреалізму. Ще довго після цього етапу його образовість лишається суто іраціональною і лише посоді поступається спрощено-прозовій формі мислення, що характеризує його останні збірки. Збірки поезій: „Ambito” (1927), „Es-padas como labios” (1933), „Pasio'n de la tierra” (1935), „Sombra del paraíso” (1944), „Mundo a solas” (1950), „Nacimiento ultimo” (1953) і тн.

ARTUR de AZEVEDO (1855-1908)

Бразилійський поет, родом з Маранью. Талановитий лірик, розтубив свій великий поетичний гісторію на легкому театральному жанрі. Його критичні есеї й оригінальні твори характеристичні точним гумором.

MANOEL BANDEIRO (1886)

Народився в Ресіфе, Бразилія. Хворіючи на лепені, довго перебував в Европі. Разом з Маріо де Андраде його вважають за найяскравіший вигля бразилійського модернізму. Іронічна меланхолія, змішана з сарігнами питань на тему жістерні смерті, і пессімізм — сутні його поезій. Твори:

„Cinza das Horas”, „Ritmo Dissoluto”, „Estréla da Manhã”; „Carnaval”, „Belo-Belo”, „Poesias Completas”.

YVES BONNEFOY (1923)

Французький поет, автор чотирьох збірок поезій, з яких найважливішою:

„Du Mouvement et de L'immobilité de Douce” (1954).

Працює над дисертацією про П'єро делла Франческа.

HART CRANE (1899-1932).

Американський поет, народився в Гаретсвілл, Огайо. Хоч мало відомий навколо своєї батьківщини, його роль в розвитку американської поезії велика. Нахили до метафізичних роздумувань та до епічності характеризують поезію Крейна, писану більш віршем. Збірки:

„White Buildings” (1926) і „The Bridge” (1930)

JORGE de LIMA (1893-1958).

Бразильський поет, мальт і лікар, родом з Алігоас. Його поезії характерні синкопічними ритмами та алітерацією африканського фольклору. В „Чорних поетів“ він маєє життя колоніальної Бразилії і майстерно віддає неіритмічну сенсуальність. Твори:

„Poemas”, „Novos Poemas”, „Sonetos”; „XIV Alexandrinos”; „Livro de Sonetos” та ін.

JACQUES PRÉVERT (1900).

Французький поет, автор численних збірок поезій, з яких найважливіші:

„Paroles”, „Histoires”, „Spectacle” та ін.

JULIAN PRZYBOS (1901).

Передовий поет польського модернізму двадцятих та тридцятих років. Проживає в Польщі. Має і має великий вплив на розвиток польської новаторської поезії. Деякі з новіших його поезій мають на собі характерні стилістичні залишки „соціалічного захоплення” і „активізму”, але образоєсність та структурою передають всі особливості його стилю. Важливіші збірки:

„Oburqcz” (1926), „Równanie serca” (1938), „Miejsce na ziemi” (1945), „Sponad” (1930), „Najmniejsłów”.

DYLAN THOMAS (1914-1953)

Народився у Саусі. Веллз. Один із лайори/називаних поетів на честь століття, що його спливає сяле далеко за іраниці англійської літератури. Поезія Томаса вирізняється близькучою, точ суб'єктивною, метафоричною та жовнишими експериментами, в яких дорожче йому хіба тільки Джойс. За всіх цих, однаке, часто криється сприяжна поезія, пошига почувань та роздумувань, часто прослінута гумором. Головні твори:

„Eighteen Poems” (1934), „Twenty Five Poems” (1936), „Deaths and Entrances” (1946), „In Country Sleep and other Poems” (1952); „Artist as a Young Dog” (1940), та н'єма „Under Milk Wood” (1954)

